



De Maand van Hemus



SENTIMENTAL JOURNEY

Iedere steen, ieder huis, iedere molen kende ik nog (pag 3)



DISPONIBEL

Welkom op het familieschip Disponibel (pag 4)

NEEEEE IN DRESDEN

ROTTETOCHT: EEN ROEITOCHT NAAR HET VERLEDEN

100 JAAR SCHEEPHISTORIE AAN DE KLEINE KOPPEL

PAGINA 6

Conflict jeugdroeien geëscaleerd

Kampioenen zonder coaches

Op 4 juni wonnen Wijnand Schoemakers (bijna 16) en Joos Jurrens (16) in de dubbeltwee het Nederlands Kampioenschap in Groningen. Nog geen twee weken later zijn hun beide coaches Adriaan Wisse en Marien Mortier opgestapt na geëscaleerde onvrede met het bestuur. De jeugdroeiers blijven stug hopen in de nationale top mee te kunnen.

Het waren rommelige wedstrijden geweest in Groningen. In de eerste plaats liepen er twee wedstrijden door elkaar: het Nederlands kampioenschap en de Martini wedstrijden. Daarnaast was het weer ook beroerd met veel wind. In de voorronde was Joost zelfs van zijn bankje afgeraakt, waardoor de tijd een stuk slechter was dan verwacht. In de A-finale startten Wijnand en Joost als vijfde. Maar inmiddels was besloten dat de boten niet meer naast elkaar zouden starten, maar achter elkaar. Een time-trial in vaktermen. Volgens de tijdmeting waren Wijnand en Joost de snelste op het traject en zo werden ze Nederlands kampioen. Kijk, daar kun je mee thuis komen.

Gevraagd naar verdere plannen antwoordt Wijnand dat hij eind juni de Koninklijke Hollandbeker wil varen in de skiff. In Groningen werd hij derde

in de skiff. Van de twee snellere jongens komt er in ieder geval een niet naar Amsterdam. Dat vergroot de kans op een eerste plaats, berekent Wijnand. En wie weet komt hij daarmee op een reserveplaats voor de Coupe de la Jeunesse (het wereldkampioenschap roeien voor onder de achttien). En anders voor volgend jaar zeker.

Maar er hebben zich lastige verwickelingen voorgedaan de laatste dagen. Vorige week is Adriaan Wisse opgestapt als jeugdcoach. Nu is dat wel eens vaker gebeurd, maar nu heeft hij ook zijn lidmaatschap opgezegd. Volgens collega-coach Marien Mortier gaat Wisse elders lid worden. Marien Mortier zelf is 14 juni ook met coaches gestopt. Hij komt nog wel roeien, maar het coachen kan hij niet meer opbrengen. Er ligt veel ergernis aan ten grondslag



en een gevoel van miskenning en zich gepasseerd voelen. Zelfs een bezoek van voorzitter Piet Kunst bij Marien Mortier thuis heeft niet kunnen verhinderen dat de zaak uit de hand gelopen is.

En de roeiers? Wijnand verheugt zich op de Koninklijke. Hij is er voor opgegeven door zijn coach, maar nog niet

ingeschreven door de vereniging. De jongen heeft geen coach en mag niet zelfstandig varen omdat hij twee weken te jong is. Op de dag van de wedstrijd zal coach in ruste Marien wel meefietsen langs de kant. Een kafkaïaanse situatie, waarvan te hopen is dat er snel iets verbetert.

Jos Wassink

En verder in dit nummer:

pag 2
Hemus dames zetten WERELDrecord in nieuwe categorie

Stel je voor: een bloedhete strakblauwe zaterdag op de Bosbaan. Weinig wind, ideaal roeiweer. Tussen de vele tientallen strakke studentenploegen onze "rijpere" dames 8+. Onder een zachtjes wapperende Hemusvlag ligt de Amersfoirde opgerigged. Er kan bijna opgeroed worden. De spanning begint te stijgen: er gaat GEKNALD worden. Een half uur later zou de ploeg onder luid applaus de finishlijn passeren in het bezit van WERELDRECORD in een nieuwe categorie.

pag 3
Wie o Wie

is de Hemus webmaster? meldt je aan voor het web-prikbord? doet niet moeilijk als je je password bent vergeten? is één van de twee schrijvers van het Hemus handboek? neemt actief deel in het bestuur, roeirad, Roeischool, Redactie? en is dus enigszins wel een dynamische spil binnen de roeivereniging?

pag 5
Pompen voor Sinterklaas

Ga werken bij het Waterschap: dan maak je kans op een leuke woning! Dat zou zomaar in een personeelsadvertentie kunnen staan, want het is nog waar ook. Alleen moet je dan wel enkele tientallen jaren wachten...

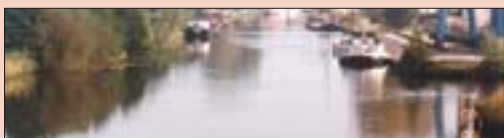
Moord langs de Eem

Maandavond, skiff-les. Plotseling rumoer aan de oever bij de Sita. In het ongemaaide gras aan de overkant zijn drie gestalten waar te nemen. Twee daarvan hebben het op de derde gemunt. Er wordt geschreeuwd, en vallen rake klappen. Zelfs twee steekwapens worden ingezet.

De roeiers op het water schreeuwen dat het op moet houden en proberen het vechtende drietal te naderen. Maar in een wankele skiff richt je niet veel uit. Vooral niet als de twee belagers het ook op je eigen hoofd beginnen te munten.

Toen het slachtoffer in het water viel, maakten de andere twee zich gauw uit de voeten. Maar ze keerden schreeuwend terug toen ze zagen dat hij weer op de kant probeerde te komen. Na nog twee rake klappen viel hij opnieuw, en raakte kopje onder. Het spartelen hielp niet, en werd bovendien steeds zwakker.

Henk Grimm – altijd op het water en nu dus ook – kon toen pas het hulpeloze slachtoffer bereiken. Henk reikte hem zijn riem, maar hij was al te zwak deze hulp aan te nemen. Voor Henk's ogen overleed hij. Volgens Henk proberen oude kraaien wel eens elkaars nest te stelen, en dat lijkt dan tot dit zinloze geweld.



BATENBURG-RUITER
BOUWBEDRIJF B.V.
Havenweg - Amersfoort

SLIJTERIJ DE KOLKRIJST

Ruim gesorteerd in wijn, bier en binnen- en buitenlands gedestilleerd. Ook verhuur van Heineken Cooltap en Grolsch Thuisstap.

Zevenhuizerstraat 151, 3828 PT Hoogland
telefoon 033 455 3000

Wil je De Maand niet meer op papier?

Wil je De Maand juis wel op papier?

Meld dat aan bij Hugo Bos: ledenadministratie@hemus.nl

Deadline volgend nummer 21 juli



De Maand van Hemus

De Maand van Hemus wordt tienmaal per jaar aan alle leden van Roeivereniging Hemus toegezonden.

Redactie Ilja van Buiten, Yvonne Servaas, Koos Termoshuizen, Leonie Walta, Jos Wassink

Adreswijziging naar ledenadministratie@hemus.nl

Kopij, foto's en tips naar redactie@hemus.nl



Hemus-dames zetten wereldrecord in nieuwe categorie



Stel je voor: een bloedhete strakblauwe zaterdag op de Bosbaan. Weinig wind, ideaal roeiweer. Tussen vele tientallen strakke studentenploegen heeft onze "rijpere" dames 8+ van Hemus een gezellig plekje ingericht aan de rand van het botenterrein. Er zijn al krentenbollen, een Volkskrant, een thermoskan met koffie en een echtgenoot met buggy en dreumes gesignaleerd. Onder een zachtjes wapperende Hemusvlag ligt de Amersfoirde opgerigged. Er kan bijna opgeroeid worden. De spanning begint te stijgen, er wordt af en aan geplast. De accu van de omroepinstallatie blijkt niet opgeladen, maar niks getreurd, de blikken van verstandhouding spreken boekdelen: Er gaat GEKNALD worden. Een half uur later zou de ploeg onder luid applaus de finishlijn passeren in het bezit van WERELDRECORD in een nieuwe categorie.

Als aspirant-soigneur moet je er wat voor over hebben. Je kent dat wel: botenwagen rijden, schoenen verzamelen, op het juiste moment schreeuwen vanaf de kant, ijsjes halen, kaasfondue maken en de volgende ochtend alle zoi in je eentje afwassen. Maar het was de moeite waard want ik zou getuige worden van een fenomenaal staaltje van provinciale roeikunst.

Het was goed dat we bouten van de boot een extra slag hadden gegeven, want op 4 en 5 zaten laddergenoot Mirjam ("niks zeggen joh, anders worden we binnenkort weer uitgedaagd!") en Mathilde. Die laatste had zich met zwart-wit laten body-painten in de

vorm van een roeipakje. Ter hoogte van de rode Hemusband had ze zich de dag tevoren laten verbranden in de zon, en je zag werkelijk géén verschil met de roeipakjes van de andere dames (noch tussen de witte paint en haar witte schouders).

Aan Roos kon je de senioriteit goed aflezen: die heeft overal al gevaren, en sloeg glimlachend maar ook geconcentreerd de wedstrijdspanning van haar ploeggenoten gade. Laura had zich ten doel gesteld om nog wat postnatale pondjes kwijt te raken, en zweepte de boel lekker op, maar had de laatste maanden eigenlijk ook liever vaker met z'n allen getraind in plaats van in wisselende groepjes van 2 of 4.



Bij het sjouwen van de boot naar de steiger liet Suzanne het zich lekker aanleunen. Of ik haar bidon wilde dragen; Ach, hoe had ik de bidon-planning met dit hete weer nou over het hoofd kunnen zien! Maar toen ik de fout prompt wilde herstellen, kreeg ik bij de eerste de beste volgende bidon bijna een mep op mijn vingers, want Ellen S (die tot dan toe in haar leven nog nooit "iets wilds" had gedaan) had haar bidon stevig in haar decolleté gezet. Ik mocht niet eens een slokje.

Met Martine op boeg, Marijke als stuur, en Sigrig (die al uitgebreid was gecompimenteerd met haar nieuwe kapsel, en tijdens de race tot paprikarood zou aanlopen) op slag, hing de geur van de overwinning in de lucht. Het moment dat een 8+ uitvaart bezorgt me altijd kippenvel. En helemaal als het toch al een beetje "jouw" ploeg aan het worden is. Daar gingen ze: wat wiebelig, maar ze zouden tijdens het oproeien ook nog "wat startjes" oefenen, en dat kwam op mij zéér vertrouwenwekkend over. Ik posteerde me aan de overkant van de finishstoren, op ongeveer 1800 meter vanaf de start. Ik had me voorgenoemen de meiden luid schreeuwend bij te staan tijdens de pijnlijkste momenten van de eindsprint. Naar verluide was de start een knaller. Het veld bleef de eerste kilometer dicht bij elkaar. Orca en Sköll vchten in deze heat om de beste plekken. Het watervrije geweld wat studentenploegen op de baan kunnen leggen is adembenemend om naar te kijken. Onze 8+ had die jonge grieten echter voorlopig niet laten gaan. Maar toen het 1000-meterbord gepasseerd werd realiseerden enkelen zich dat men weliswaar halverwege de baan, maar al ruimschoots halverwege de conditie was. Op karakter ging het verder. De stuur schreeuwde - want zonder omroepinstallatie - bij elk slag precieze aanwijzingen, maar had moeite om de verschillen in kracht tussen bakboord en stuurboord te corrigeren.

Over het fietspad naderden aan mijn linkerkant de schreeuwende hordes met fietsende studenten in mantelpak en driedelig. Orca en Sköll waren los

andere dames hadden tot hun schrik de riem al langs zien drijven.

van het veld en zouden de finale bereiken. Ik kreeg onze vrouwen nu duidelijk in beeld. Hun ruggen zagen er nog steeds zelfbewust uit. Toen de studentenploegen (+ hordes) voorbij waren, had ik in alle rust gelegenheid om mijn aanmoedigingen luidkeels over het water te gooien. Onwillekeurig moest ik aan de die reclame denken (... zeker Delta Lloyd) waar de stuurman van een 8+ zijn hand in het water doet tijdens de race, en even later alvast de champagne ontkurkt. En tot mijn stomme verbazing gebeurde voor mijn ogen precies hetzelfde. Marijke stak aan stuurboord haar hand in het water en helde gevaarlijk buitenboord. Tegelijkertijd stak op boeg Martine haar handen - juichend ?? - in de lucht en één moment later hoorde het overvolle terras vòòr de finish het kloekke commando "lààt lopen" schallen over het water. Je moet maar durven ten overstaan van "toute" roeiend Nederland. En toen pas zag ik wat er aan de hand was: op de rubberen volgboot lag een riem met Hemus-kruis. Kennelijk had Martine die verloren tijdens de haar welbekende krachtexplosie aan het begin van de eindsprint. Marijke had hem nog proberen te pakken en de

De geoefende toeschouwers op het terras hadden echter meteen in de gaten wat hier aan de hand was: ze waren getuige van een nieuwe roeicategorie: de D-Erv7++. En toen in de laatste 200 meter weer werd opgepakt, steeg een klaterend applaus op dat de boot begeleidde langs de finishstoeter. Een fenomenaal slot van deze dramatische race. Het wereldrecord van deze nieuwe categorie staat sinds zaterdag 18 juni dus op naam van Hemus met 8:39:04. Een geweldige tijd (ik zou het ze niet nadoen)! Vurige blikken en felle suggesties konden als snel worden geblust met koude raketjes. Technisch onderzoek wees uit dat de dolpen weldegelijk was dichtgedraaid maar ook al wat uitgelubberd was. "Gelukkig lagen we niet op kop, anders zouden we ècht balen." En: "Over één jaar zijn we dit weer vergeten, maar over tien jaar controleren we de dolpen nog steeds een keertje extra!" De nazit eindigde in mijn achtertuin, en werd, zonder te roeien, toch nog een zwoel midzomernachtfeestje. Ik leerde dat rosé, witte wijn, nog meer ijs en een tuinsproeier bij onze dames alles weer goed maakt.

Vort met de geit

Bij mijn vertrek uit het bestuur en uit Amersfoort had Padre Piet het al aankondigd: 'Jongen jij krijgt van ons een geit.'

Op dat moment denk je nog: 'eerst zien dan geloven.' Bovendien: wij een geit? Nou niet echt iets om meteen aan te denken. Maar ja na de winter wordt het voorjaar, het wordt warmer, het gras gaat groeien en dan is zo wei om het huis toch wel erg veel om te maaien. Langzaam groeide ook onze behoefte aan een grote grazer. Juist toen belde Piet: 'De geit is geboren.' Geboren? ik had gedacht dat we meteen zo gigagrommende grazer kregen. Nee dus. In plaats daarvan een 6 kilo behaarde botten die we met de fles moesten lebben. Bij nacht en ontij uit bed Je snapt het: we vielen als een blok! Het is een mooi en vriendelijk beest, gestippeld als een dalmatir.

Een naam was snel gevonden: Hemus! een echte geitennaam, want wees eerlijk de overeenkomsten zijn verbluffend: eigenwijs, nieuwsgierig en groeit als kool.

Überhaupt is de overeenkomst met roeien groot: niet mekkeren: roeien!, vooruit met de geit!! en natuurlijk het welbekende: de boot en de geit sparen.

Inmiddels heeft het beest een vast plek in ons dagritme ingenomen. In plaats van 'even naar Hemus, roeien', is het nu 'even naar Hemus, voeren'.

Ben je verhuisd, is er nog steeds geen dag zonder Hemus.

Inmiddels is het beest zo mak als wat, dus geschikt voor mascotte om Hemus op de kaart te zetten.

Ik zie wel een groot probleem: ik lees dat julile steeds harder en harder gaan roeien en deze hemus wil nog steeds maar niet harder dan 4 km/u.....(met moeite)

Feike Tibben





Sentimental Journey op de Rotte

De Rottetocht van 27 mei was voor mij een roeitocht naar het verleden. Een kleine veertig jaar geleden alweer roeide ik daar ook, maar dan wekelijks.



Iedere steen, ieder huis, iedere molen kende ik nog. Als kind fietste ik daar met mijn ouders, en als scholier roeide ik daar. Niet bij een roeiclub - want dan moest je eerst door een ballotage, en zulke deftige mensen kende ik niet - maar bij de Dienst Sport & Recreatie van de gemeente Rotterdam. Voor twintig gulden per jaar kon je roeien, een uur per week; maar wij breidden dat al snel uit.

Dat ik ging roeien kwam doordat de schoolarts mij dat heftig had aangeraaden om te voorkomen dat ik als snelle groeier krom zou gaan lopen. Zo ben ik in 1966 begonnen. Vanaf het twee-

de jaar was dat vanuit de prachtige gemeentelijke roeiloops aan de Boezembocht, die nu RV Rijnmond huisvest. We leerden in groepjes van vier roeien, eerst in maasgieken - superbrede boordboten -, en daarna in een C4 en C2.

Nadat we waren afgerooid mochten we zonder begeleiding weg. Alle hoeken van de stad hebben we verkend, tot en met de sluis bij de Leuvehaven. Eén keer ging dat mis toen een doorgang van een brug afgesloten bleek te zijn met een drijvende balk met ijzeren pinnen. Daar kon de huid van de

C4 niet tegen. Maar verder ging het altijd goed, de smalste bruggetjes, de laagste onderdoorgangen. Eenmaal per jaar hadden we een wedstrijd. Die werd altijd vanaf Nautilus gehouden. Precies het vlot waar we dit jaar weer stonden. Mijn vader volgde mijn avonturen altijd belangstellend, en kieke. Zoals op mijn veertiende, op boeg in een C2. Zesendertig jaar later, op precies dezelfde plek, maakten we een foto van onze Hemusploeg. Op de kant fietste mijn tachtigjarige vader net als in 1969 mee, en maakte weer foto's. Zelfs de woonboot is dezelfde...



80 jaar

Ook eenmaal per jaar roeiden we naar de Rottemeren, het tochtje dat we nu ook maakten. Groen en molens, dat is de kortste samenvatting. Opmerkelijk is hoe weinig de oevers veranderd zijn in al die jaren. Het weggetje langs het water is geen zandpad meer, en de horizon is wat voller, maar de rivier is

nog steeds heel landelijk. Ver is het niet, maar de lunch smaakte zo goed dat we de dag toch zo vol maakten dat we geen tijd meer hadden om de binnenstad in te varen. En ook dat was in 1969 al zo. Tot mijn verrassing zeiden enkele Hemussers dat ze de Rotte mooier vinden dan de Eem: afwisselender. Mijn oren klapperden, gewend als ze zijn aan de gebruikelijke vooroordelen over Rotterdam. In elk geval was dit een geslaagd uitje, en een volgende keer kiezen we het ruime sop van de Maas en de havens.

Koos Termorshuizen

Wie o wie...

...is de Hemus webmaster?

...meldt je aan voor het web-prikbord?

...doet niet moeilijk als je je password bent vergeten?

...is één van de twee schrijvers van het Hemus handboek?

...neemt actief deel in het bestuur, roeiraad, Roeischool, Redactie?

...en is dus enigszins wel een dynamische spil binnen de roevereniging?

Koos Termorshuizen is de naam. Sinds 1993 lid. Je kunt hem signaleren in een skull of boordboot, glad of C-categorie. Het maakt hem niets uit. Als je maar lekker kan roeien is zijn credo. Zondags z'n vaste roeidag waar hij na een gedegen inspanning de chocomel zich goed laat smaken. Daarnaast is hij dus zéér actief als vrijwilliger. Net terug van een roeiweekend in Dresden en hij staat alweer op het vlot om een lesje te geven. Koos staat het liefst een beetje op de achtergrond. Gezien al zijn inspanningen die hij vrij normaal vindt vond ik het eens tijd om hem eens een beetje in het "zonnetje" te zetten.

Website en Maand van Hemus

Wekelijks -is het niet dagelijks- update hij de website van Hemus en is hij verantwoordelijk voor de technische kant voor het onderhouden van de site. De meeste stukken schrijft hij zelf maar als je iets aanlevert is dat ook geen probleem. Graag zelfs, het nieuws moet juist komen van de

leden zelf. Er wordt direct verslag gedaan van wedstrijden, tours, aankondigingen bestuursbeslissingen en ga zo maar door. Tussendoor maakt hij nog even een Hemus enquête. Eens per maand komt daar dan nog de Maand van Hemus bij. Met de aangeleverde stukken maakt hij er elke keer weer een prachtig verenigingsblad van. Het opmaken en laten inlopen van die teksten en plaatsen van foto's kost toch zeker zo'n 2 dagen. Rond de deadline is het altijd een spannend moment in huize Termorshuizen. Afhankelijk van z'n mede redactieleden die de stukken ook aanleveren kan hij pas beginnen als alles binnen is. En oh ja, wie ie ook alweer wie op die aangeleverde foto en bij welk stuk moet het geplaatst worden? Een uitdaging is het dus zeker en volmondig zou Koos dan ook zeggen dat hij het gewoon allemaal leuk vindt. Vanaf deze maand komt er nieuw bloed bij de redactie van Hemus. Amanda Bosman zal samen met Koos de vormgeving op zich nemen.

Bestuur

Als commissaris recreatief roeien binnen het bestuur houdt Koos zich bezig met roeien in de breedste zin van het woord.

De Roeischool, Toer- en Afroei-commissie vallen hier onder die allen zelfstandig verantwoordelijk zijn om het roeien op een hoger niveau te brengen. Koos zorgt voor enige afstemming onderling. Je moet dan denken aan opleidingen voor instructeurs en roeiers, inhoud examens (theorie, praktijk), Schoolroeien, tours in binnen- en buitenland.

Koos, namens al je mederoeiers en de redactie van Hemus stellen wij het zéér op prijs wat je voor de vereniging doet. Het eerstvolgende rondje bij onze gezellige commissie vergaderingen komt op het conto van ondergetekende.

Naast zijn werk als professioneel marktonderzoeker heeft hij nog wat tijd over voor zijn eigen website www.de-eem.nl.

Zeker de moeite waard om iets meer van dat water en haar omgeving te weten te komen waar wij elke dag gebruik van mogen maken.

Yvonne Servaas



IN & UIT
j u n i

IN

Sandra Adank
Job Burgers
Joke Berger

Vincent van de Beek
Lisette de Heide

UIT

Brigitte Quillettes
Eef van der Elst
Hans Rovers





Een kleine eeuw scheepshistorie aan Kleine Koppel Disponibel, een drijvend familiestuk

Het zwarte schip ligt tegenover de Prodentfabriek aan de Kleine Koppel. Als ik achter moeder Betty van Ijken ruggelings het trappetje in het ruim ben afgedaald, zie ik vader Freek en zoon Egbert op hun buik op de bodemplaten liggen, tot aan hun ellebogen in de zwarte prut. Ze schrapen de drek van de stalen bodemplaten af en dumpen het in een blik. "Ik zal eerst die troep even afwassen", zegt vader Freek. "Dat is geen troep," corrigeert oom Wout (80) streng. "Puur vet, en daarom heeft het schip geen spatje roest." Vader grijnst eens. Achterin steekt dochter Anneke nieuwsgierig haar hoofd om de deur. Welkom op het familieschip Disponibel.

'Opa' van Ijken, de vader van oom Wout, kocht het schip in 1916. De klipperak was toen slechts vijf jaar oud. Gebouwd als zeilend vrachtschip met 134 ton laadvermogen en een eigen gewicht van 75 ton. Een stalen platbodem met mast en zijwaarden, met alleen een 'achteronder' als leefverblijf en de rest als laadruimte.

Opa en zijn uitdijende gezin hebben er van alles mee gevaren: turf, aardappels, meerpalen, hout, rollen staal, papier en soms suiker. Thuishaven was al die tijd Amersfoort. Het gezin groeide gestaag: vijf kinderen en twee volwassenen bevolkten het achteronder, dat niet groter is dan vier bij vijf meter. Twee zonen en een dochter bleven aan boord, twee andere kinderen, waaronder de vader van Freek van Ijken, verlieten het schip en vlogen uit. De twee zonen en dochter die meevoeren zijn nooit getrouwd en bleven de Disponibel trouw, totdat de oudste van de zonen met pensioen ging. Oom Wout was één van meevarende broers, maar hij bleef ook na die tijd aan boord: hij woont nog steeds in dezelfde ruimte waar hij meer dan tachtig jaar geleden geboren werd.

Toch veranderde er wel een en ander. Vanaf ongeveer 1930 komt er een hulpmotor aan boord, een zijschroef. Dat is een scheepsschroef die met een lange as ('lamme arm' in scheepstaal) verbonden is aan een hulpmotor op het voordek. "Als dat ding aan stuurboord hangt, en je wilt aan dat boord aanleggen, dan moet je als de donker die lamme arm ophijzen en aan de andere kant er weer inleggen", legt vader Freek uit. Twintig jaar

later kwam er een grote dieselmotor en een hekschroef. Het zeil werd eerst verkleind en tenslotte helemaal geschraapt. De mast kon weg, de Disponibel werd letterlijk afgetuigd. Leve de vooruitgang. De 'lamme arm' ging op de schroot. Holladijée en weg ermee.

Een kleine vijftig jaar later, eind jaren negentig, hebben Freek en Betty van Ijken er opnieuw een mast opgezet: een indrukwekkende houten boom van 21 meter hoog. Het was het begin van een lange onderneming met als doel de Disponibel om te toeveren van een oude vrachter naar een zeilend woon-schip.

Door de week zijn de Van Ijkens zetschipper op een 54-meter lang vrachtschip met de weinig poëtische naam 'Schip Stad Nijkerk 1', met als thuishaven - inderdaad - Nijkerk. Op de Kempenaar leven en werken ze, maar het schip is in eigendom van veevoederfabriek De Heus. Als zetschippers werken ze in loondienst. In de weekends zijn ze in Amersfoort te vinden aan de Kleine Koppel om met eindeloos geduld verder te werken aan hun eigen schip. Door de week wordt het schip



IJsselmeer kan het schip zich dan ontplooiën.

Door alle inbouw ligt het schip inmiddels aan de voorkant een halve meter dieper in het water dan negen jaar geleden. En dat zal nog wel even doorgaan. Een keuken moet nog komen want in het ruim gaat een woonkeuken komen. Als voorproefje krijg ik het toilet te zien. Zo moet de rest ook worden. Ik zie glanzend gelakt hardhout, smetteloos porcelein, een tafelblad van marmer en solide koperen patrijspoorten, in hardhout gevat. Het staat voor de droom van de familie Van Ijken: een stijlvol en degelijk woonschip met historie en allure.

het schippersinternaat in Vreeswijk verruilen voor een hut aan boord van het familieschip.

Negen jaar geleden begonnen ze met het opknappen van de Disponibel. Daarvoor hadden ze een motorsailer voor in de vakantie, maar het grote werk trok. Dat laatste kun je gerust letterlijk nemen. Het schip was nog grotendeels 'in oorspronkelijke staat' zoals een makelaar dat noemt. Concreet: geen elektra aan boord, alleen gaslampen, navigatieverlichting op petroleum, geen koelkast en water pompen met de hand. Als eerste werd dus een aggregaat geïnstalleerd om elektriciteit aan boord te hebben. Maar als je nu een kijkje neemt in de machinekamer, waan je je op een marineschip: schakelkasten, omvormers, hydraulische pompen. Alles zelf bedacht en aangelegd.

Zo ook de zeiluitrusting: behalve de mast, hebben we het dan over een giek, een gaffel, een boegspriet, oersolide roestvrijstalen verstaging en het zeildoek. Grootzeil 143 vierkante meter en 160 kilo zwaar, fok 45 vierkante meter en het kluiver 50. Er kan mee gezeild worden, en dat gebeurt dan ook in de vakanties. Dan gaat de mast eerst naar beneden voor de brug van de A1 en voor de Hollandse brug. Eenmaal op het

bewoond door oom Wout, in de roef achterin, en door zoon Egbert van Ijken. Egbert gebruikt het schip als studentenwoning en forenst naar de HTS Scheepsbouwkunde in Haarlem. Volgend jaar zal ook dochter Anneke





Liefst niet te lang op dezelfde plaats

Els Boelhouver buiten de boot

Wie kent Els Boelhouver nu niet? Als je bij Hemus leert roeien kom je al gauw met haar in contact bij de roeischool. Wedstrijdroeiers kennen haar van de inschrijfbalie bij de Eemhead en de HEK. Recreatieve roeiers van het roeien op de zondagmorgen. Maar wat doet Els dan als ze niet met het roeien bezig is?

Als ik Els een e-mail stuur om een afspraak te maken voor een interview reageert ze een beetje afhoudend. Els in de Maand? Nee, ze blijft toch liever wat op de achtergrond. Met de toezegging dat ik drie regeltjes aan haar zal besteden op de achterpagina van de Maand lukt het me om een afspraak met haar te maken. Op een vrijdagavond ga ik bij haar langs en het gesprek belandt al meteen op de Elfstedentocht die ze dit jaar heeft gestuurd en andere roeizaken. Na anderhalf uur besluit ik dat het tijd wordt om het toch ook eens over de andere kant van Els te hebben. En het bleek, verbazingwekkend genoeg, dat Els ook nog een boel andere hobby's heeft naast het roeien. En dat dan naast een full-time baan.

Els werkt al vrij lang als secretaresse in de psychiatrie, waarin ze vooral zaken regelt voor de behandelaars maar ook soms contactpersoon is tussen de patiënten en de behandelaars. Eigenlijk heeft ze altijd al wel secretariaal werk in de zorg gedaan, maar is voorheen veel van plaats gewisseld omdat ze niet steeds hetzelfde wilde doen. Nu heeft ze een baan waarin ze

regelmatig kan switchen en dat bevalt erg goed. Ze heeft eerder nog wel een tijdje een opleiding gevolgd om zelf verpleegkundige te worden, maar merkte daar tijdens de stages dat dat toch niets voor haar was. Aan de ene kant was er het werk waarbij je soms lang moest wachten alvorens in actie te komen, aan de andere kant het voorgeprogrammeerde werk in verpleeghuizen waar je veel te weinig tijd voor de mensen hebt. Nee, dan liever wat meer hectiek en afwisseling, dat spreekt uit alles wat Els hierover vertelt. En haar conclusie was toen ook dat ze in het werk wat ze deed het best op haar plaats was. Psychiatrie vindt ze interessant omdat 'de mens' boeiend is. Maar het kan natuurlijk ook behoorlijk zwaar zijn. Vooral als er jeugdige patiënten zijn is het werk best moeilijk, en echt wennen doet het nooit. Zoals Els erover praat lijkt het voor haar zeker geen reden om naar iets anders uit te zien. Gelukkig beschikt ze ook over voldoende humor, en dat heb je daar nodig.

Een drukke baan, veel doen met roeien, heeft Els dan nog tijd over voor andere hobby's? Jawel, en het leuke is



dat hier ook weer hetzelfde naar voren komt als in haar werk: veel verschillende dingen en liefst niet altijd alleen maar met dezelfde mensen. Zo is ze lid van de Wandelpool en gaat dikwijls mee met de wandelingen die daardoor worden georganiseerd. Zo ontmoet ze iedere keer weer andere mensen. Met een aantal heeft ze afgesproken om het

Zuiderzeepad te gaan lopen op een aantal zaterdagen, maar daar heeft ze door de roeischool helaas wel stukjes van gemist. Inmiddels staat het Trekvogelpad (van Enschede naar Bergen) op het programma en zal ook de roeischool Els op de zaterdagen toch wel eens moeten gaan missen.

Zeilwandelen, ik had er nog nooit van gehoord, maar dat doet Els ook en dat houdt dan in dat je stukken zeilt en dan op een andere plaats weer gaat wandelen. Ze heeft ook een 'zeilbrevetje' zoals ze dat noemt. Verder doet ze een cursus keramiek en heeft inmiddels al een boel kunstwerkjes in huis staan die er niet erg zelfgemaakt uitzien. Ook de schilderijtjes aan de muur blijkt Els zelf te hebben gemaakt. Als ik vraag welk kunstwerk in huis ze dan misschien niet zelf

gemaakt heeft, dan blijken dat alleen de borduurwerkjes te zijn. Die heeft haar moeder gemaakt. Alsof het nog niet genoeg is doet Els 's winters ook nog mee met wilgen knotten in Hoogland-west en leest ze ook nog veel, getuige de stapels boeken. En zo zijn er nog een boel andere dingen waar ze in geïnteresseerd is of waar ze wel eens een cursus in heeft gevolgd. En eigenlijk geldt het bij haar ook bij het roeien, dat ze graag actief bezig is en af en toe wel eens wat anders te doen. De acht lijkt haar wel wat, en skiffen toch ook wel. Maar ook het deelnemen aan toertochten en enkele wedstrijden. Je zult Els dus overal in de vereniging wel blijven tegenkomen.

Sorry Els, het zijn toch meer dan drie regels geworden.

Leonie Walta

Langs de Eem

Gemaal Eemnes: Pompen voor Sinterklaas

Ga werken bij het Waterschap: dan maak je kans op een leuke woning! Dat zou zomaar in een personeelsadvertentie kunnen staan, want het is nog waar ook. Alleen moet je dan wel enkele tientallen jaren wachten tot Richard Sierat, werkvoorbereider bij het Waterschap, die nu in de sluiswachterswoning bij de Eemnessersluis woont, met pensioen gaat. 'Er werd geloot, en ik won', is zijn simpele constatering.

Het plekje is uniek: aan de Eemnesservaart, die vanuit Eemnes het water van de Eemnesserpolders via het gemaal Eemnes de Eem in voert. 'Ik woon daar sinds een paar jaar, en het is een van de mooiste plekjes van Nederland. (Is niet zo bescheiden maar wel waar). Er is zo ontzettend veel te vertellen over de sluis, het gemaal en de haven, dat je daar bijna een boek van kan maken.', zo schreef hij me. En daar is hij nu mee begonnen.

Ik bezoek hem op een mooie dag in mei. Eerst laat hij me het gemaal Zeldert van binnen zien - waarover in een later nummer meer -, en daarna gaan we verder bij zijn woning.

Gemaal Eemnes staat met twee huizen op de plek waar de Eemnesservaart de zomerdijk van de Eem doorsnijdt. De twee huizen zijn de oudste sluiswachterswoning - ooit een café - en Richard's huis. Dat huis staat op een verhoging: ooit stond er een molen. En tot mijn verbazing bestaat die molen nog steeds.

De molen werd overbodig toen er een stoomgemaal kwam. Toen, in 1884, is de molen - gebouwd in 1791 - verkocht en verhuisd naar Ovezande op Zuid-Beveland, en daar staat hij nog steeds, helaas sterk vervallen. Onder Richard's huis zijn nog wat restanten van de waterdoorlaat van de molen. Het stoomgemaal werd op zijn beurt in 19.. door een elektrisch gemaal vervangen. En nu sturen computers de schroeven aan.

Het gemaal is inwendig behoorlijk authentiek: dubbel uitgevoerde pompen uit het begin van de twintigste eeuw staan er mooi groen te zijn. Maar het is nog niet authentiek genoeg: binnen afzienbare tijd zal



het gemaal in zijn oorspronkelijke staat worden teruggebracht, als elektrisch gemaal dan.

Bij het gemaal is een sluis. Die verschaft in theorie de scheepvaart vanuit de Eem toegang tot de haven van Eemnes. Maar de bodem van de polders is door wateronttrekking steeds verder ingeklonken, gezakt dus. Daardoor zakt ook het peil in de Eemnesservaart, en neemt dus het hoogteverschil in de waterstand ten opzichte van de Eem toe. Om de Eemnesservaart diep genoeg te maken voor een echt schip moet dan ook heel veel water in de polder worden gelaten. Dat gebeurt dus niet meer. Op één uitzondering per jaar na: de aankomst van Sinterklaas. Dan pompt het gemaal een nacht lang om de kinderen van Eemnes een gevulde schoen te gunnen. En een dag later wordt al dat water weer weggepompt.

Hoe kom je daar?

Met de boot Halverwege het Ocrieteiland en Eemdijk zie je aan bakboord de Buitenvaart. Vaar die 500 meter op, tot je niet verder kunt. Ocrieteiland? Hierover een verhaal in een volgend nummer.

Per fiets Door Eembrugge heen langs de westoever van de Eem via de openbare weg zo dicht mogelijk volgen. Bij gemaal Tydeman linksaf, einde rechts, weer einde rechts ('doodlopende weg', maar niet voor fietsers) en dan kom je er vanzelf. Of neem het pontje in Eemdijk en volg op de linker-oever het fietspad naar links.

Per auto Dat doe je gewoon niet.





NEEEEEEE! in Dresden - Gingen we nu om te roeien?

Deelnemers: Yvonne, Ditte, Els, Grietje, Amanda, Piet, Koos en Jos



Kamerindeling

Zoals elk jaar ging de gezelligste Hemus-ploeg NEEEEEE! ook in 2005 een weekendje naar het buitenland om te roeien en te feesten. De reisleiders Koos en Ditte hadden na de goede ervaringen in Berlijn van vorig jaar weer een plek Duitsland uitgekozen, namelijk Dresden met de rivier de Elbe. Natuurlijk namen we net als vorig jaar het prettigste vervoersmiddel ernaar toe: De trein. Voor een lousy 80 per persoon reisden we met de ICE via Duisburg naar Berlijn (250 km/h) en vervolgens naar Dresden. Als een echte reisleider parkeerde K ons bij elke overstap op de juiste plek op het perron, zodat we snel onze stoel in de trein konden veroveren. Ondanks dat de reis bijna de hele dag duurde ging snel en prettig voorbij. Onder genot een wijntje en einige Nuse und chips werd de eerste versie van de kamerindeling opgesteld. Deze werd door de niet aanwezige direct weer verworpen en voor een enkeling was dit de inspiratie voor wilde ideeën. Gelukkig zijn we er bij het hotel alsnog uitgekomen, dit was het resultaat:



Vrijdag 10 juni

Het scheidt in ieder geval een hoop kosten voor volgend jaar, hoeven we maar één kamer te huren. Na de kamerindeling gingen we kennis maken met "der Uwe" en "die Heidi" bij de roeiclub. We kwamen aan en zagen de BBQ al branden, dat gaat prima dachten we, maar helaas we waren een poortje te vroeg afgeslagen. NEEEEEE!, we werden na de lange reis aan het werkgezet boten afriggen en op de botenwagen laden.

We waren we het direct onderling eens dat we de volgende dag lekker zouden uitslapen en op ons gemakkie naar Schmeda zouden reizen. K greep echter weer in: NEEEEEE! op tijd in de trein en op tijd roeien. Na het opladen van de boten moest het alcoholniveau weer op peil gebracht worden en begonnen onze magen te knorren. Dus ff lekker gaan eten in een Duits restaurant. Schnitzels 2 keer zo groot als in Nederland en omdat we er hongerig uitzagen kregen we er drie per persoon. De stelling "Bei uns ist alles viel grosser" was hiermee weer bewezen. Het nachtprogramma was prima voorbereid, helaas bleef het aantal deelnemers beperkt tot een drietal diehards. Y,D & J gingen naar de Music Factory, een oud Stassi gebouw dat omgebouwd was als Disco. Taxi besteld, de taxichauffeur had ook op grotere belangstelling gerekend, want hij was met een busje gekomen. De taxi kostte geen drol, dus we besloten, dat we de volgende dag na de roeitocht weer de taxi zouden nemen in

plaats van 'n half uur berg op te lopen naar ons hotel. Natuurlijk zouden we zo collegiaal zijn om niets tegen de anderen zeggen, zij konden lekker lopen!! De Music Factory bleek een kinderdisco te zijn met voornamelijk HipHop. Na een paar uurtjes gesprongen te hebben, weer naar het hotel, lekker slapen. Voor alle zekerheid je oordopjes in anders zou je kamergeenoot wel eens met een "indecent proposal" kunnen komen.

Zaterdag 11 juni

Lekker op tijd opstaan en genieten van een heerlijk ontbijt, op weg naar de trein. K&G met de auto mee. FF K SMSS dat de trein niet op zaterdag reed en dat we een half uur later zouden aankomen. NEEEEEE!, natuurlijk trapt hij er niet in, of.... Vlak voor de Tsjechische grens de trein uit en wachten op auto met de boten. Net toen de Caffee mit Kuchen op tafel



stond, kwam de auto met de boten aan. NEEEEEE! we mochten de koffie niet eerst opdrinken, maar we moesten eerst de boten afladen en opriggen. Eindelijk kon onze roeitocht beginnen. We waren nog onwetend van de straftraining die ons te wachten stond. Die Heidi ging met ons mee en zou ons naar leuke Raststater leiden. We wisten nog niet dat ze een DDR opvoeding gehad had en zij niet warm of koud werd van 35 kilometer zonder pauze te roeien. De natuur was prachtig en de stroming sterker dan de Eem, de eerste boei hadden we natuurlijk direct te pakken, BOEM.

Na een kilometertje of 18 wisselen aan boord, om het makkelijk te maken ging de boeg naar de stuurplaats. Er was wel een speech van 5 minuten voor nodig om P te overtuigen dat, dat echt wel kon zonder om te gaan. Een prachtig landschap met leuke plaatsjes trok aan ons voorbij, maar we mochten niet aanleggen. Na een kleine 30 kilometer ging bij J het licht uit, hij dacht aan de 60 kilometer die we de volgende dag moesten roeien en deze mopperpot verstoorde de rust op de voorheen zo vredige Elbe. D wist zich met een shagie rustig te houden. Een paar kilometer verder kwam de langverwachte rustplaats. We waren het voor de afwisseling snel met elkaar eens NEEEEEE! morgen geen 60 kilometer maar 30. Allemaal namen we een heerlijke gezonde salade met friet "und viel fette Mayo". Tijdens het laatste stuk roeien op weg naar de roeiclub we konden nog een prachtig kasteel bewonderen. In tegenstelling



De volgende route werd afgelegd:

- 1 Startpunt Smilka
- 2 Roeiclub bij de brug "Blaues Wunder"
- 3 Eindpunt Meissen

tot vorig jaar hoefde we de boten niet grondig te reinigen, we mochten ze zomaar in het gras laten liggen. Snel naar het terras waar we aan de Tequila Sunrise gingen, behalve Y zijn deed zuinig aan en nam een Colaasje. De TeqSun ontdooide ook die Heidi, zij kwam helemaal los. De meeste gingen met de benenwagen de berg op. Alleen de stappers van de vorige avond, zij namen een taxi en waren al gedoucht toen de andere eindelijk boven kwamen. Dat genot allemaal voor €1,50 PP. 's Avonds de stad in, eerst de mooie oude kern van de stad bezichtigen. In de oorlog was de kern onnodig door de geallieerden vernietigd. Na de val van de muur wordt deze nu weer in oude glorie hersteld. We aten in een oer Duitse tent, twee kamergenoten waagden zich aan een "Topf fur zwei" wat weer jaloerse reacties van de andere opwekte. Enkele waren benieuwd naar toekomstige liefdes maar de waarzegster was volgeboekt. We zouden met z'n allen gaan stappen, bij de ingang van de Motown club haakte er toch weer een aantal vermoeide roeiers af. NEEEEEE! hè. In de club weer Hip Hop, na een tijdje swingen, gaat dat die dreun echt vervelen. Dus snel naar een andere tent, Flowerpower, daar draaide ze muziek die beter bij onze leeftijd past. Toen we terug naar het hotel gingen had de taxi-chauffeur nog wat tips voor andere gezellige clubs. Eentje lag vlak bij ons hotel, daar moesten we dan ook maar ff binnen hopen. De 15 Euri entree bracht ons wel even aan het



twijfelen. Toch maar naar binnen, het was al na tweeën, misschien lukte het wel zonder te betalen (echte Hollanders). Het lukte ook nog, we kwamen terecht in een besloten themafeest in een prachtige zaal. De muziek en de sfeer waren TOP, dus weer heerlijk genieten en laat slapen.

Zondag 12 juni

Op naar de roeiclub voor onze dertig kilometer trip. Kijken wie er vandaag met ons mee gaat weer een doorgetrainde roeier? Nee, gelukkig niet. Deze keer een rustige studente die voor het eerst dit seizoen roeide. J de druiventros, vertelde haar dat er veel gepauzeerd moest worden. Eerst een prachtig stukje roeien door Dresden. Na 10 ipv 18 kilometer de eerste pauze bij een club met een indoor oefen 8. De locale roeiers ontvingen ons zeer vriendelijk en brachten ons naar een restaurant voor de dagelijkse "Cafe mit Kuchen". Daarna doorroeien naar Meissen. Een tsunami konden we niet ontwijken, waardoor we toch nog nat werden. Boot op de botenwagen en met de trein terug naar het hotel. Na een lekkere douche, gezellig op het bed aan het bier. Op het bed werden 'n aantal belangrijke beslissingen genomen:

1. Er moest een yel komen, na een korte discussie werd dit NEEEEEE!
2. A was door de ballotagecommissie en nu een volwaardig NEEEEEE!-lid.
3. A & J moeten in 2006 het uitje organiseren.

In de stad vonden we een trendy restaurant waar we voor weinig heerlijk gegeten hebben. Terug het hotel nog geen zin in "Slafen", A & J gingen op zoek naar de drank. Toen zij in de bar op zoek waren naar de ijskast met het bier, dachten ze dat het alarm was afgegaan. Het bleek vals alarm: een model onderzeeër met lichtjes. Bier meegenomen op weg naar een diepgaand bedgesprek.

Maandag 11 juni

Snik, snik het weekend was weer over! Via een perfect gelopen treinreis arriveerde we in Amersfoort en ieder ging weer zijn eigen weg. En 's nachts dromen over het roeiuutje in 2006, waar gaan we dan naar toe?

Jos Hendrix